

32001R0381

27.2.2001.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 57/5

PADOMES REGULA (EK) Nr. 381/2001
(2001. gada 26. februāris),
ar kuru izveido ātrās reaģēšanas mehānismu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

Kopienai veikt steidzamus pasākumus, lai palīdzētu atjaunot vai nodrošināt normālus apstākļus uzsāktās politikas īstenošanai, saglabājot tās efektivitāti.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši 308. pantu,

(5) Šādam mehānismam saskaņā ar paātrinātām lēmumu pieņemšanas procedūrām jo īpaši ir jāatvieglo specifisku finanšu resursu mobilizācija un ātra pielietošana.

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

(6) Padome un Komisija ir atbildīgas par Eiropas Savienības uz āru vērsto darbību saskaņotību tās ārlietu, drošības, ekonomiskās, sociālās un attīstības politikas kontekstā. Minētajā ziņojumā Eiropadome arī uzsvēra, ka Eiropas Savienībai ir jāstiprina savu resursu un līdzekļu mobilitāte un efektivitāte, kā arī to sinerģija, lai tā ātrāk un efektīvāk spētu reaģēt uz krīzes situācijām.

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Kopienas politika vairākos pasaules reģionos aptver palīdzību attīstībai, makrofinanšu palīdzību, palīdzību ekonomiskajai, reģionālajai un tehniskajai sadarbībai, palīdzību atjaunošanai, palīdzību bēgļiem un pārvietotām personām, kā arī palīdzību operācijām, ar ko atbalsta demokrātijas konsolidāciju un tiesiskumu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu.

(7) Darbības, ko aptver Padomes 1996. gada 20. jūnija Regula (EK) Nr. 1257/96 par humāno palīdzību ⁽³⁾ ("ECHO regula"), nebūtu jāfinansē atbilstīgi šai regulai.

(2) Palīdzības un sadarbības programmu mērķus un/vai nosacījumus to pareizai īstenošanai var apdraudēt vai tieši skart, *inter alia*, krīžu vai konfliktsituāciju rašanās, gaidāmi vai esoši draudi likumībai un kārtībai, kā arī personu drošībai.

(8) Visos jautājumos, kas attiecas uz Kopienas finanšu palīdzības īstenošanu, ir vajadzīga iespējami liela caurskatāmība, kā arī piemērota asignējumu izlietošanas kontrole.

(3) Ziņojumā par Eiropas Savienības nemilitārās krīzes vadības spējas attīstību, ko pieņēma Eiropadomes sanāksmē Helsinkos 1999. gada 10. un 11. decembrī, Eiropadome uzsvēra jo īpaši, ka būtu jāizveido ātras finansēšanas mehānismi, piemēram, Komisijai jāizveido Ātrās reaģēšanas fonds, lai attiecīgi ļautu paātrināt finansējumu ES darbību atbalstam, dotu ieguldījumu operācijām, ko vada citas starptautiskas organizācijas, un finansētu nevalstisko organizāciju darbības.

(9) Šajā regulā ir ņemta vērā Kopienas finanšu interešu aizsardzība un cīņa pret krāpšanu un pārkāpumiem.

(4) Tādēļ ir svarīgi paredzēt tāda mehānisma izveidi, kas atbalsta esošo Kopienas politiku un programmas un ļauj

(10) Līgums šīs regulas pieņemšanai neparedz citas pilnvaras kā tās, kas paredzētas 308. pantā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Ar šo tiek izveidots mehānisms, turpmāk — "Ātrās reaģēšanas mehānisms", kas ļauj Kopienai ātri, efektīvi un elastīgi reaģēt uz neatliekamām vai krīzes situācijām vai uz krīzes rašanos atbilstīgi šajā regulā definētajiem nosacījumiem.

⁽¹⁾ OV C 311 E, 31.10.2000., 213. lpp.

⁽²⁾ Atzinums sniegts 2001. gada 17. janvārī (OV vēl nav publicēts).

⁽³⁾ OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.

2. pants

1. Ātrās reaģēšanas mehānisms pamatojas uz visiem esošajiem Kopienas juridiskajiem aktiem, kas uzskaitīti šīs regulas pielikumā.

2. Darbības, kas parastos apstākļos notiek saistībā ar visām pielikumā uzskaitītajām regulām un programmām, var uzsākt šīs regulas kontekstā, ja:

- a) darbību tiek domāts veikt tūlīt un to nevar uzsākt saprātīgā termiņā atbilstīgi esošajiem juridiskajiem aktiem, ņemot vērā vajadzību rīkoties ātri;
- b) darbība ir ierobežota laikā saskaņā ar 8. panta noteikumiem.

3. Atkāpjoties no 2. punkta, darbības, kuras aptver *ECHO* regula un kuras ir atbilstīgas finansējumam saskaņā ar minēto regulu, nefinansē atbilstīgi šai regulai.

Īpašos drošības vai krīzes vadības apstākļos Komisija tomēr var nolemt, ka iejaukšanās ar Ātrās reaģēšanas mehānisma palīdzību ir piemērotāka, ja to pēc vajadzības apvieno ar *ECHO* darbību. Šādos gadījumos izveido ciešu sadarbību, lai panāktu optimālu vispārējo saskaņotību.

4. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var grozīt pielikumu.

3. pants

1. Ātrās reaģēšanas mehānismu var izmantot, ja attiecīgajās saņēmējvalstīs rodas krīzes situācijas vai draud rasties krīzes situācijas, kā arī situācijas, kas apdraud likumību, kārtību un personu drošību, situācijas, kas draud pāraugt bruņotā konfliktā vai destabilizēt valsti, un ja šādas situācijas spēj apdraudēt palīdzības un sadarbības programmu labvēlīgo ietekmi, to efektivitāti un/vai to pareizas īstenošanas apstākļus.

2. Ar Ātrās reaģēšanas mehānismu var uzsākt civila rakstura darbības, kas ietilpst visu pielikumā uzskaitīto juridisko aktu darbības jomā, lai krīzes vai briesmošas krīzes situācijās saglabātu vai atjaunotu stabilitāti, kas vajadzīga minētās palīdzības, atbalsta un sadarbības politikas un programmu pareizai un veiksmīgai īstenošanai.

4. pants

1. Par darbībām atbilstīgi Ātrās reaģēšanas mehānismam lemj Kopiena saskaņā ar šīs regulas noteikumiem.

Tās īsteno Komisija saskaņā ar budžeta procedūru un citām spēkā esošajām procedūrām, ietverot tās, kuras ir minētas 1977. gada 21. decembra Finanšu regulas par Eiropas Kopienų vispārējo budžetu⁽¹⁾ 116. un 118. pantā.

(1) OV L 356, 31.12.1977., 1. lpp. Regula, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, EOTK, *Euratom*) Nr. 2673/1999 (OV L 326, 18.12.1999., 1. lpp.).

2. Ja Komisija gatavojas veikt darbības atbilstīgi šai regulai, tā pirms lēmuma pieņemšanas par to tūlīt informē Padomi. Pēc tam, īstenojot darbības, Komisija pienācīgi ņem vērā Padomes pieņemto nostāju ES uz ārejo darbību saskaņotības interesēs.

5. pants

1. Kopienas finansējums saskaņā ar šo regulu ir subsīdijas.

2. Šīs regulas aptvertās darbības neapliek ar nodokļiem, maksām, nodevām un muitas nodokļiem.

6. pants

1. Īstenošanas partneri atbilstīgi šai regulai var būt dalībvalstu vai saņēmējvalstu iestādes un to aģentūras, reģionālas un starptautiskās organizācijas un to aģentūras, nevalstiskas organizācijas, kā arī privātas un valsts iestādes ar adekvātām specializētām zināšanām un pieredzi.

2. Komisija var noslēgt finanšu nolīgumus vai vispārīgus nolīgumus ar atbilstīgajām valsts aģentūrām, starptautiskajām organizācijām, nevalstiskajām organizācijām un privātajām vai valsts iestādēm, pamatojoties uz to spēju veikt ātras darbības krīzes vadības kontekstā. Ja ir vajadzīga īpaša un neatkarīga personīgā pieredze vai ja operācijas izdošanās un pušu uzticība saistās ar noteiktu personu vai organizāciju, Komisija var parakstīt līgumus ar atsevišķām organizācijām vai iestādēm, pat ja iepriekš nav noslēgta vispārīga vienošanās.

3. Ja Komisija saskaņā ar 4. pantu ir pieņēmusi lēmumu par finansēšanu un cik drīz tas praktiski ir iespējams, ar nevalstiskajām organizācijām un valsts un/vai privātajām iestādēm, kas ir izvēlētas darbību veikšanai, noslēdz finanšu nolīgumu, pamatojoties uz attiecīgajiem vispārīgajiem nolīgumiem.

4. Nevalstiskās organizācijas, ar kurām var slēgt finanšu nolīgumus, lai īstenotu darbības saskaņā ar šo regulu, atbilst šādiem kritērijiem:

- a) tās ir neatkarīgas bezpeļņas organizācijas;
- b) to galvenais birojs atrodas kādā Kopienas dalībvalstī vai tādā trešā valstī, kura saņem Kopienas palīdzību.

Izņēmuma gadījumā šis birojs var atrasties kādā citā trešā valstī.

5. Nosakot privātas iestādes vai nevalstiskas organizācijas piemērotību Kopienas finansējuma saņemšanai, ievēro šādus faktoros:

- a) to administratīvās un finanšu vadības iespējas;
- b) to tehniskās un apgādes iespējas saistībā ar plānotās darbības neatliekamību;
- c) to pieredzi attiecīgajā jomā;
- d) to gatavību, ja vajadzīgs, piedalīties kādā īpašā koordinācijas sistēmā, ko izveidotu darbības veikšanai;
- e) to garantijas attiecībā uz objektivitāti tām piešķirto uzdevumu veikšanā un agrāko darbību.

7. pants

1. Visos finanšu līgumos vai nolīgumos, ko noslēdz atbilstīgi šai regulai, paredz to, ka Komisija un Revīzijas palāta veic pārbaudes uz vietas saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem.

2. Komisija var veikt inspekcijas un pārbaudes uz vietas saskaņā ar Padomes 1996. gada 11. novembra Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 par inspekcijām un pārbaudēm uz vietas, ko veic Komisija, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses no krāpšanas un citiem pārkāpumiem ⁽¹⁾. Komisijas veiktie pasākumi paredz Kopienas finanšu interešu adekvātu aizsardzību saskaņā ar Padomes 1995. gada 18. decembra Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību ⁽²⁾.

8. pants

1. Katru gadu budžeta lēmējinstītūcija nosaka darbību, kuras paredzētas atbilstīgi šai regulai, gada finansējuma vispārējo maksimālo apjomu finanšu plāna robežās.

2. Visu darbību, kuras veic atbilstīgi šai regulai, īstenošanas laikposms ir ierobežots, un tas nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus.

3. Izņēmuma gadījumos, ievērojot attiecīgās krīzes īpašo raksturu vai tās intensitāti, Komisija var lemt par papildu darbībām. Uz šīm papildu darbībām attiecināta tādas pašas prasības, kā uz sākotnējām darbībām.

9. pants

1. Komisija pēc sava lēmuma tūlīt informē Padomi par apstiprinātajām darbībām un projektiem, jo īpaši, norādot ar tām saistītās summas, darbību un projektu raksturu un attiecīgos partnerus. Komisija turklāt nepārtraukti informē Padomi par šo darbību un projektu īstenošanu un, ja vajadzīgs, par to turpināšanu.

2. Pēc 8. panta 2. punktā minētā sešu mēnešu ilgā laikposma beigām un ne vēlāk kā pēc to darbību pabeigšanas, kuras veic atbil-

stīgi šai regulai, Komisija tās novērtē, lai noteiktu, vai ir sasniegti to mērķi, un, ja vajadzīgs, pieņem vadlīnijas nākotnes darbību efektivitātes uzlabošanai. Ja vajadzīgs, novērtējums aptver arī darbību turpināšanu esošo Kopienas noteikumu un programmu kontekstā. Par šā novērtējuma rezultātiem Komisija nekavējoties informē Padomi.

10. pants

1. Komisija nodrošina to, ka darbības, kuras veic, izmantojot Ātrās reaģēšanas mehānismu, efektīvi koordinē ar dalībvalstu darbībām, tostarp ar koordināciju uz vietas, lai nodrošinātu to saskaņotību, savstarpējo papildinātību un efektivitāti. Šim nolūkam Komisija un dalībvalstis savā starpā apmainās ar visu node-rīgo informāciju par darbībām, ko tās veic vai gatavojas veikt.

2. Komisija veicina koordināciju un sadarbību ar starptautiskām un reģionālām organizācijām. Tā nodrošina to, ka darbības, kuras veic, izmantojot Ātrās reaģēšanas mehānismu, tiek koordinētas un ir saskaņā ar starptautisko un reģionālo organizāciju un aģentūru darbībām.

3. Veic vajadzīgos pasākumus, lai dotu skaidru priekšstatu par Kopienas ieguldījumu.

11. pants

Padome līdz 2005. gada 31. decembrim pārskata šo regulu. Šim nolūkam vismaz sešus mēnešus iepriekš Komisija iesniedz Padomei vispārēju novērtējuma ziņojumu par tās īstenošanu kopā ar priekšlikumiem attiecībā uz regulas nākotni, ja vajadzīgs, un attiecīgi tās grozījumu priekšlikumus.

12. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro līdz 2006. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2001. gada 26. februārī

Padomes vārdā —
priekšsēdētāja
A. LINDH

⁽¹⁾ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

⁽²⁾ OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

PIELIKUMS

“Ģeogrāfiskās” regulas/lēmumi

- Padomes 1989. gada 18. decembra Regula (EEK) Nr. 3906/89 par ekonomisku palīdzību Ungārijas Republikai un Polijas Tautas Republikai ⁽¹⁾
- Padomes 1992. gada 25. februāra Regula (EEK) Nr. 443/92 par finansiālu un tehnisku palīdzību un ekonomisku sadarbību ar Āzijas un Latīņamerikas jaunattīstības valstīm ⁽²⁾
- Padomes 1994. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 1734/94 par finansiālu un tehnisku sadarbību ar Rietumkrastu un Gazas sektoru ⁽³⁾
- Padomes 1996. gada 23. jūlija Regula (EK) Nr. 1488/96 par finansiāliem un tehniskiem pasākumiem (MEDA) ekonomikas un sociālo struktūru reformu atbalstam Eiropas un Vidusjūras reģiona partnerattiecībās ⁽⁴⁾
- Padomes 1999. gada 29. decembra Regula (EK, *Euratom*) Nr. 99/2000 attiecībā uz palīdzības sniegšanu partnervalstīm Austrumeiropā un Vidusāzijā ⁽⁵⁾
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Regula (EK) Nr. 1726/2000 par sadarbību attīstībai ar Dienvidāfriku ⁽⁶⁾
- Padomes Regula (EK) Nr. 2666/2000 par palīdzību Albānijai, Bosnijai un Hercegovinai, Horvātijai, Dienvidslāvijas Federatīvajai Republikai un Bijušajai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai, kas atceļ Regulu (EK) Nr. 1628/96 un groza Regulas (EEK) Nr. 3906/89 un (EEK) Nr. 1360/90 un Lēmumus 97/256/EK un 1999/311/EK ⁽⁷⁾
- ĀKK-EEK partnerības nolīgums, kas parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā (vēl nav ratificēts)
- Ceturtā ĀKK-EEK Konvencija ⁽⁸⁾: (nolīguma teksts, finanšu protokols, 1.–9. protokols un deklarācijas)

“Nozaru” regulas un lēmumi (pārtikas palīdzība, atjaunošana, nevalstiskas organizācijas utt.)

- Padomes 1996. gada 27. jūnija Regula (EK) Nr. 1292/96 par pārtikas palīdzības politiku, pārtikas palīdzības pārvaldību un īpašiem pasākumiem pārtikas drošības atbalstam ⁽⁹⁾
- Padomes 1996. gada 22. novembra Regula (EK) Nr. 2258/96 par rehabilitācijas un atjaunošanas operācijām jaunattīstības valstīs ⁽¹⁰⁾
- Padomes 1997. gada 3. marta Regula (EK) Nr. 443/97 par operācijām palīdzībai pārvietotām personām Āzijas un Latīņamerikas jaunattīstības valstīs ⁽¹¹⁾
- Padomes 1998. gada 17. jūlija Regula (EK) Nr. 1658/98 par kopā ar Eiropas nevalstiskajām organizācijām (NVO) veiktu līdzfinansējumu jomās, kurās ir ieinteresētas jaunattīstības valstīs ⁽¹²⁾
- Padomes 1998. gada 17. jūlija Regula (EK) Nr. 1659/98 par decentralizētu sadarbību ⁽¹³⁾
- Padomes 1998. gada 14. decembra Lēmums 1999/25/*Euratom*, ar kuru pieņem daudzgadēju (1998-2002) darbības programmu kodolsektorā attiecībā uz radioaktīvo materiālu drošu pārvadāšanu, garantijām un rūpniecisko sadarbību, lai veicinātu zināmus kodoliekārtu drošības aspektus tajās valstīs, kuras šobrīd piedalās TACIS programmā ⁽¹⁴⁾
- Padomes 1999. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 975/1999, kas nosaka prasības attiecībā uz to, kā īstenot sadarbību attīstības veicināšanas jomā, kas palīdz sasniegt vispārēju mērķi — attīstīt un nostiprināt demokrātiju, tiesiskumu un panākt cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu ⁽¹⁵⁾

⁽¹⁾ OV L 375, 23.12.1989. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2666/2000 (OV L 306, 7.12.2000., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV L 52, 27.2.1992., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 182, 16.7.1994., 4. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2840/98 (OV L 354, 30.12.1998., 14. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 189, 30.7.1996., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2698/2000 (OV L 311, 12.12.2000., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 12, 18.1.2000., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 198, 4.8.2000., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 306, 7.12.2000., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 229, 17.8.1991., 3. lpp. Konvencijā jaunākie grozījumi izdarīti ar Maurīcijā 1995. gada 4. novembrī parakstīto Nolīgumu (OV L 156, 29.5.1998., 3. lpp.).

⁽⁹⁾ OV L 166, 5.7.1996., 1. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 306, 28.11.1996., 1. lpp.

⁽¹¹⁾ OV L 68, 8.3.1997., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1880/2000 (OV L 227, 7.9.2000., 1. lpp.).

⁽¹²⁾ OV L 213, 30.7.1998., 1. lpp.

⁽¹³⁾ OV L 213, 30.7.1998., 6. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV L 7, 13.1.1999., 31. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV L 120, 8.5.1999., 1. lpp.

- Padomes 1999. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 976/1999, ar kuru nosaka prasības tādu Kopienas darbību īstenošanai, kas nav darbības attīstības veicināšanas jomā, kuras atbilstīgi Kopienas sadarbības politikai palīdz sasniegt vispārēju mērķi — attīstīt un nostiprināt demokrātiju, tiesiskumu, kā arī panākt cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu trešās valstīs ⁽¹⁾
- Padomes 2000. gada 22. maija Regula (EK) Nr. 1080/2000 par atbalstu Apvienoto Nāciju Organizācijas pagaidu misijai Kosovā (UNMIK) un Augstā pārstāvja birojam (OHR) Bosnijā un Hercegovinā ⁽²⁾
- Padomes 2000. gada 17. jūlija Lēmums 2000/474/EK par Kopienas ieguldījumu starptautiskajā fondā “Donavas kuģu ceļa attīrīšana” ⁽³⁾
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 7. novembra Regula (EK) Nr. 2493/2000 par pasākumiem, lai veicinātu apkārtējās vides dimensijas pilnīgu iekļaušanu jaunattīstības valstu attīstības procesā ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ OV L 120, 8.5.1999., 8. lpp.

⁽²⁾ OV L 122, 24.5.2000., 27. lpp.

⁽³⁾ OV L 187, 26.7.2000., 45. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 288, 15.11.2000., 1. lpp.